

Vesikolmio Oy:n pitkäaikaisen lainan takausanomus

Khall 07.12.2021 § 188

813/02.04.05/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [ ] Ei [x]

Oheismateriaali: Takausanomus

Valmistelija

Talousjohtaja p. 040 344 7206

Vesikolmio Oy hakee Nivalan kaupungilta osakaskuntien takauksia Kuntarahoitukselta otettavaan 10 miljoonan euron 10 vuoden kiinteäkorkoiseen lainaan. Haettava takaus kattaa lainan pääoma mahdollisine korkoineen, viivästyskorkoineen ja perimiskuluineen. Takaus ei ole yhteisvastuullinen, vaan takaajat vastaavat lainasta omistusoikeuksiensa suhteessa. Nivalan kaupungin omavelkainen takaus on maksimissaan 2 025 000 euroa mainitusta 10 miljoonan lainasta.

Lainoitus liittyy Kalajokilaakson keskuspuhdistamon 2-vaiheen toteutukseen, jossa puhdistamon kapasiteettia kasvatetaan. Hankkeen valmistuttua kaikki Kalajokivarren jätevedet käsitellään keskitetysti Kalajokilaakson keskuspuhdistamolla. Hankkeiden rakennusaikainen rahoitus on järjestetty Kuntarahoituksen yritystodistusohjelman lyhytaikaisella rahoituksella, jota korvataan tällä nostettavalla 10 miljoonan euron pitkäaikaisella lainalla. Kiinteäkorkoisella lainalla hallitaan korkoriskiä sekä saadaan ennustettavuutta tuleviin rahoituskuluihin.

Vesikolmio Oy on alueen kuntien kokonaan omistama tukkuvesilaitos, joka harjoittaa kuntien toimialaan kuuluvia laissa säädettyjä julkisia palvelutehtäviä ja tuottaa kansalaisten kannalta välttämättömiä palveluita. Nivalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 20,25 %. Muut omistajakunnat ja takaajat ovat Ylivieska 27,35 %, Kalajoki 23,40 %, Haapajärvi 14,25 % Sievi 9,55 % ja Alavieska 5,20 %.

Yhteensä osakaskunnat ovat taanneet yhtiölle 36,5 miljoonaa euroa omavelkaisesti. Nivalan kaupungin osuus tästä kokonaistakauksesta on 7,4 miljoonaa euroa. Osakaskuntien yhtiölle omavelkaisesti takaamien lainojen kokonaismäärä ei muutu mainitun 10 miljoonan euron lainan nostamisen jälkeen, koska lainalla korvataan yhtiön lyhytaikaisia lainoja.

Vesikolmio Oy tarjoaa vastavakuudeksi kiinteistökiinnityksen Kalajokilaakson keskuspuhdistamolle. Sopimus vastavakuudesta allekirjoitetaan yhdessä laina-asiakirjojen kanssa. Vesikolmio sitoutuu maksamaan kunnille takausprovision, joka laskutetaan vuosittain vuoden lopussa olevan lainamäärän mukaan.

Kuntalain säännökset takauksen antamisesta

1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain 129 §:n 1 mom. mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Merkittävänä riskinä pidetään esim. tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan talouden. Kaupungin voimassa olevat takaukset 31.12.2020 olivat yhteensä 42,2 Meur.

Kuntalain 129 § 1 mom. mukaan kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Nivalan kaupunki on yleensä edellyttänyt vastavakuutta, joka kattaa vähintään 10 % takauksen kohteena olevasta lainapääomasta. Vesikolmio Oy tekee sopimuksen vastavakuudesta laina-asiakirjojen laatimisen yhteydessä.

Kuntalain 129 §:n 2 mom. mukaan kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Vesikolmio Oy on kuntien omistama yhtiö. Nivalan kaupungin omistusosuus on aiemmin todettu 20,25 %.

Kuntalain 129 § 4 mom. mukaan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Euroopan unionin asettamat edellytykset takaukselle

Säännösten mukaan kaupungin on valtioneuvoston viranomaisena huolehdittava valtioneuvoston tukea koskevien määräysten ja säännösten noudattamisesta.

Yrityksille myönnettäviä valtioneuvoston tukia koskevat keskeiset puitteet määritetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa. Valtioneuvoston tukisäännökset on otettava huomioon myös myönnettäessä takauksia.

Komissio on antanut tiedonannon 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtioneuvoston tukien takauksina (2008/C155/02). Tiedonannon 3.2 kohdan mukaan seuraavien edellytysten täytyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen takaus ole valtioneuvoston tukea:

- a) lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- b) takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti.
- c) takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä.
- d) takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

EU-tiedonannossa todetaan, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtioneuvoston tueksi.

Nivalan kaupunki perii antamistaan takauksista takausprovisio, jonka suuruus määritellään vuosittain talousarviossa. Takausprovisio vuonna 2022 on 0,5 % taattavasta määrästä tilikauden lopussa.

Valmistelijan ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Nivalan kaupunki myöntää 100 % omavelkaisen takauksen alla määritellylle, omistusosuuttaan vastaavalle osuudelle Vesikolmio Oy:n 10 miljoonan euron pitkäaikaisesta lainasta, joka kohdentuu Kalajokilaakson keskuspuhdistamon toteutukseen.

Takaus ei ole yhteisvastuullinen, vaan omistajakunnat vastaavat lainasta omistusoikeuksiensa suhteessa. Nivalan kaupungin takaaman lainapääoman määrä on enintään 2 025 000 €. Nivalan kaupungin myöntämä takaus kattaa enintään tämän määrän lainan kokonaispääomasta mahdollisine korkoineen, viivästyskorkoineen ja perimiskuluineen.

Vesikolmio Oy asettaa lainalle vastavakuudeksi kiinteistökiinnityksen Kalajokilaakson keskuspuhdistamolle. Vastavakuus jaetaan takaajille lainasopimuksen yhteydessä tehtävällä takaussopimuksella.

Takauksesta peritään 0,5 %:n vuotuinen takausprovisio vuoden lopussa olevan luottomäärän mukaan. Lainan nostovuodelta takausprovisio peritään kuitenkin vasta nostoajankohdasta lukien.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

KV OTE:

Vesikolmio Oy, talousjohtaja, laskentasihteeri